

دیدنی‌ترین کتابخانه‌های جهان/ مناظری جادویی که دل اهل کتاب را می‌برد

کتابخانه‌ها از مکان‌هایی هستند که طرفداران چند حوزه را به خود جذب می‌کنند...

کتابخانه‌ها از مکان‌هایی هستند که طرفداران چند حوزه را به خود جذب می‌کنند؛ علاوه بر کتابدوستان، گردشگران علاقه‌مند به بناهای تاریخی و هنر معماری نیز شیفته دیدار از ساختمان‌های منحصر به فردی هستند که مجموعه گران‌بهای از کتاب را در خود جای داده‌اند.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، همه مجموعه‌داران کتاب به گردآوری آثار ارزشمند ادبی علاقه دارند، اما برخی از آن‌ها همچون پادشاه «هنری هشتم» انگلیس تنها به جمع‌کردن کتاب توجه می‌کنند و گویا چگونگی نگهداری این آثار را به کل فراموش می‌کنند. هنری هشتم از حکمرانانی بود که به داشتن مجموعه‌ای بی‌نظیر از کتاب شهرت داشت، اما وقتی بازدیدکنندگان قدم به ساختمان محل نگهداری کتاب‌های او رسیدند، وحشت‌زده دیدند که همه کتاب‌ها با بی‌نظمی تمام روی هم انباشته شده و بی‌هیچ ترتیبی به حال خود رها شده‌اند.

گرچه تصور چنین رویدادی برای کتابدوستان بسیار غم‌انگیز است، اما بوده‌اند پادشاهان و سرمدارانی که کتابخانه‌هایی درخور آثار ماندگار ادبی بنا کرده‌اند، ساختمان‌هایی که تا امروز پابرجا مانده‌اند و گنج‌های درونشان را به رخ بازدیدکنندگان قرن بیست و یکم می‌کشند.

روزنامه هافتینگتن پست در گزارشی، به معرفی تعدادی از برجسته‌ترین کتابخانه‌های سراسر جهان پرداخته است:

* کتابخانه «مارسیانا» / ونیز ایتالیا

کتابخانه نویون

لابی کتابخانه «مارسیانا» که ساخت آن در سال 1564 به پایان رسید، از یک سو روبروی پله‌هایی زیبا و تزیین شده قرار می‌گیرد و از سمت دیگر به دری ختم می‌شود که مقابل قصر «دژ» واقع شده است. مجموعه‌ای از مجسمه‌های «گریمانی» از سال 1596 در این مکان نگهداری می‌شوند. پشت لابی، سالن مطالعه‌ای وجود دارد که از بهترین سالن‌های ونیز محسوب می‌شود. شمشه‌های سقف کتابخانه‌ی «مارسیانا» کار هنرمندان بنام قرن شانزدهم است. در این کتابخانه نسخه‌های باارزشی موجود است که سال 1472 از سوی کاردینال باساریون به شهر ونیز اعطا شد. امنیت هر یک از این کتاب‌ها با زنجیری بلند و آهنین که آن‌ها را به میز وصل می‌کند، تضمین شده است.

** کتابخانه کاتدرال «نویون» / فرانسه

طی اعصار گذشته، کتابخانه‌ها از قربانیان جنگ و آتش‌افروزی بوده‌اند. کتاب‌های وحشت‌زده کتابخانه نویون از بازماندگان چوبی معماری اوایل قرن شانزدهم محسوب می‌شوند. ساخت کتابخانه‌های چوبی در اواخر قرون وسطی امری عادی تلقی می‌شد، اما هرگاه پولی فراهم می‌آمد، حکمرانان برای دور شدن از خطر آتش‌سوزی، آن‌ها را با سنگ و آجر بازسازی می‌کردند. در این بنا هنوز آثار ترکش‌های جنگ که بر سر ساختمان‌های تاریخی و مخلوقات دنیای کاغذی آمده، به چشم می‌خورد.

کتابخانه مالاتستیان

** کتابخانه «مالاتستیان» / ایتالیا

کتابخانه «مالاتستیان»ی شهر چسنا واقع در مناطق شمالی ایتالیا، بی‌شک بهترین نمونه یک کتابخانه متعلق به اواخر قرون وسطی است. این بنا که در سال 1452 برای «مالاتستا نوولو» ساخته شد، توسط معماری گمنام به نام «ماتتو نوتی» طراحی شد. هنوز آثار دست‌نویسی که مالاتستا با مشقت تمام در این کتابخانه گردآوری کرده، به چشم می‌خورد. کتاب‌های عتیقه با زنجیرهای آهنی به میزهای این کتابخانه بسته شده‌اند تا از سرقت آن‌ها جلوگیری شود. مراجعه‌کنندگان به این کتابخانه باید سر میزهایی می‌رفتند که کتاب‌ها روی آن قرار داشتند. طاق‌های آجری که با گچ سبزرنگ اندود شده‌اند، برای جلوگیری از آتش‌سوزی طراحی شده‌اند.

کتابخانه ملی اسلوونی

** کتابخانه ملی اسلوونی

وقتی از پله‌های تاریک این کتابخانه عبور می‌کنید، حتی تصور هم نمی‌کنید که این راه به سالنی نورانی در طبقه بالا ختم شود. «خوزه پلکنیک» فردی بود که این بنا را طراحی کرد و ساخت آن را در سال 1941 به پایان رساند. در سال 1944 هواپیمایی

آلمانی به سالن مطالعه این مکان برخورد کرد و موجب بسته شدن آن به مدت سه سال شد. پلکنیک از طراحان برجسته‌ای است که این کتابخانه بی‌نظیر را برای اسلوونی برجای گذاشته است.

کتابخانه تری‌پیتاکا

**** مجموعه «تری‌پیتاکا کوریانا» / کره جنوبی**

کتابخانه معبد "هائینسا" یکی از قدیمی‌ترین و برجسته‌ترین‌های نوع خود در جهان است که دیدار از آن برای عموم آزاد نیست. قدمت این ساختمان به سال 1231 می‌رسد و آنچه در آن نگهداری می‌شود کتاب نیست، بلکه قالب‌هایی چاپی از جنس چوب است. بازدیدکنندگان معبد تنها اجازه دارند داخل شبکه‌های پنجره‌ها به مجموعه 80 هزارتایی این کتاب‌های مذهبی نگاهی بیاندازند. از این قالب‌ها با چیدمانی هوشمندانه و در فضایی با تهویه مناسب محافظت می‌شود. سردی هوای کوهستان به سالم ماندن این قالب‌ها طی 800 سال گذشته کمک شایانی کرده است.

کتابخانه آلتنبرگ

**** کتابخانه کلیسای «آلتنبرگ» / استرالیا**

قرن هجدهم ساخت کتابخانه‌های عظیم و ماندگاری را به خود دیده است. یکی از این بناها سال 1742 در کلیسای «آلتنبرگ» استرالیا ساخته شد. گویی سالن عظیم این کتابخانه برای بزرگنمایی مجموعه کتاب معمولی که در این بنا نگهداری می‌شود، طراحی شده است. درست زیر کتابخانه، سردابی بزرگ برای دفن راهبه‌های بلندمرتبه قرار دارد. به نظر می‌رسد زیرزمین، دنیای مردگان است و یادشان از طریق کتاب‌ها در طبقه بالا گرمی داشته می‌شود. با این حال، سخت است وقتی به این معماری چشم‌نواز خیره می‌شوی، فکرت را مشغول چنین افکار ناخوشایندی کنی.

**** کتابخانه «مافرا»، پرتغال**

کتابخانه مافرا

کتابخانه پرتغالی «مافرا» با 88 متر طول، عنوان طولانی‌ترین کتابخانه دنیا را یدک می‌کشد. قرار بود این بنا که در یک صومعه واقع شده، همچون دیگر کتابخانه‌های آن دوران، زرانود و سقف آن با رنگ‌های مختلف مزین شود، اما در طول ساخت، روش معماری بنا و هدف این کتابخانه تغییر کرد. «مافرا» یکی از دو کتابخانه‌ی پرتغال است که خفاش‌ها در آن حکمرانی می‌کنند. این موجودات پشت قفسه‌های کتاب زندگی می‌کنند و اگر حشرات نبودند، شاید از کتاب‌ها تغذیه می‌کردند!

**** کتابخانه کلیسای «ویبلیگن» / آلمان**

کتابخانه ویبلیگن

مجله‌ترین کتابخانه‌های تاریخ به سبک رکوکو (سبک و جنبش معماری قرن هجدهم میلادی) ساخته شده‌اند. نمای داخلی کتابخانه «ویبلیگن» در جنوب آلمان معرکه‌ای از رنگ و طلای ناب است و هر بخش آن تابلویی است که چشمان بیننده را نوازش می‌دهد. این کتابخانه با ستون‌های مرمرین و مجسمه‌های رنگ چوبیش، به داشتن درهای مخفی و تودرتو شهرت دارد.

**** کتابخانه «ادمونت» / اتریش**

از میان تمام کتابخانه‌های قرن هجدهمی که در صومعه‌ها واقع شده‌اند، «ادمونت» شگفت‌انگیزترین معماری را داراست. راهروها و راه‌پله‌ها که به سالن اصلی منتهی می‌شوند، آنقدر ساده هستند که ذهن بیننده آماده تماشای صحنه‌ی حیرت‌انگیز پشت در نمی‌شود. با 238 فوت طول و 43 فوت عرض، این بنا یکی از بزرگترین کتابخانه‌هایی است که تاکنون ساخته شده است. حتی طبقات متحرک این کتابخانه هم براساس اصول روکوکو طراحی شده‌اند. در اصل تمام کتاب‌های این مجموعه با چرم سفید جلد شده بودند تا با رنگ دیوارها هماهنگ شوند. هیچ میزی در این کتابخانه‌ی اتریشی دیده نمی‌شود، چرا که اتاق‌ها برای مطالعه در نظر گرفته نشده بودند. راهبه‌ها کتاب‌ها را به محل زندگی خود می‌بردند و می‌خواندند. این سالن تنها برای نگهداری و نمایش آثار ادبی ساخته شده است.

کتابخانه ادمونت

**** کتابخانه «پیبادی» / بالتیمور آمریکا**

کتابخانه «پیبادی» با نورهای گازی و به کار رفتن آهن در ساختمان‌ش، در میان کتابخانه‌های قرن نوزدهمی به عنوان سازه‌ای نوین شناخته می‌شود. تمام اجزای این سازه از جمله ستون‌ها، بالکن‌ها و سقف، از جنس آهن هستند. هوای گرمی که در فضا جریان دارد، از طریق شبکه‌هایی در کف سالن ذخیره می‌شوند. اگر به بالتیمور سفر کردید، دیدار از این کتابخانه را از دست ندهید.

کتابخانه پیبادی

**** کتابخانه «سن ژوئو» / پاریس**

نمای داخلی این کتابخانه‌ی فرانسوی که در سال 1850 تأسیس شد، الهام‌بخش ساخت کتابخانه شهر بوستون بود، اما فضای داخلی این دو هیچ‌گونه شباهتی به هم ندارد. این کتابخانه یک سالن بزرگ دارد و قفسه‌های کتاب زیر آن قرار دارد. طراحی که «هانری لایروست» در این سازه به کار برد، آن را تبدیل به ملغمه‌ای از فناوری مدرن و طراحی کلاسیک کرده است.

**** کتابخانه ملی فرانسه**

یکی از غافلگیرکننده‌ترین سالن‌های مطالعه جهان از آن کتابخانه ملی فرانسه است. بازدیدکنندگان این کتابخانه‌ی پاریسی از

سالنی بزرگ عبور می‌کنند تا به اتاق‌های مطالعه در پایین برسند. اتاق‌ها دور باغی قرار دارند که درختان نخل بلند در آن کاشته شده‌اند. وقتی پشت میزهای مطالعه می‌نشینید، منظره‌ای جادویی از جنگلی کوچک وسط شهر پاریس را می‌بینید. کتابخانه سن ژوئو

**** کتابخانه دانشگاه «اترخت»، هلند**

هرچه در این کتابخانه هلندی دیده می‌شود، به جز مبلمان (که قرمز رنگ است) و جلد کتاب‌ها، به رنگ مشکی است. نور از پنجره‌هایی مزین به نقش علف‌های بلند، به فضا راه می‌یابد. فضاهای متفاوت در این کتابخانه‌ی آرام، پذیرای علاقه‌مندان به کتاب می‌شود. می‌توانید در سالن‌های بزرگ بنشینید و نفوذ نور به داخل و یا دیگر کتابخوانان را تماشا کنید و یا یکی از میزهای پنهان میان قفسه‌ها را انتخاب کنید و فضایی خصوصی‌تر را تجربه کنید. کتابخانه‌ی دانشگاه «اترخت» هلند بهترین مکان برای فرار از دنیای بیرون و غرق شدن در دستان دوستان کاغذی است.

ترجمه گزارش از: مهری محمدی مقدم